

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Kommunenheten
(Fi2016/0414/K)
fi.registrator@regeringskansliet.se

Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78)

Lannebo Fonder AB (nedan Lannebo Fonder eller fondbolaget) har tagit del av rubricerade betänkande och önskar lämna synpunkter på utredningens förslag om **vinstbegränsning**.

Lannebo Fonder är ett fristående fondbolag som även har Finansinspektionens tillstånd att förvalta alternativa investeringsfonder och utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument och av investeringsportföljer. Tillstånden är meddelade enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Fondbolaget, som varit verksamt sedan år 2000, förvaltar ett sammanlagt fondkapital som överstiger 70 miljarder kronor åt privatpersoner, företag och institutioner såsom pensionsbolag och pensionsfonder. Flera av fondbolagets fonder är valbara inom premiepensionssystemet.

Lannebo Fonder bedriver ingen verksamhet som omedelbart berörs av det nu aktuella förslaget om vinstbegränsning, men har genom de fonder som fondbolaget förvaltar investerat i börsnoterade företag som driver sådan verksamhet. Med hänsyn till detta och mot bakgrund av att ett fondbolag är skyldigt att tillvarata sina kunders intressen och sätta dessa intressen i första rummet har fondbolaget ett engagemang i frågan.

Till detta kommer att fondbolaget anser att utredningens förslag rör värden och spelregler som är av grundläggande betydelse för det svenska näringslivet i stort. Om en reglering om vinstbegränsning införs enligt utredningens förslag och eventuellt även sprider sig till annan verksamhet skulle det kunna få stora negativa effekter för den ekonomiska utvecklingen i Sverige. I förlängningen skulle detta drabba fondbolagets kunder genom att de sannolikt får en sämre avkastning på sitt sparande. Detta utgör också skäl till fondbolagets engagemang i denna fråga.

Lannebo Fonders inställning till förslaget om vinstbegränsning

Lannebo Fonder **avstyrker** utredningens förslag om vinstbegränsning.

Fondbolaget har tagit del av Svenskt Näringslivs remissyttrande och instämmer i den kritik, som framförs i yttrandet, mot vinstbegränsningsförslaget. Lannebo Fonder önskar att för egen del framhålla följande.

Utredningens inriktning

Utredningen har varit inriktad på hur en reglering av vinsten ska ske.¹

Den fråga som, enligt Lannebo Fonder, borde ha ställts, handlar om hur man kan säkerställa högkvalitativa och kostnadseffektiva välfärdstjänster oavsett om de utförs av privata eller offentliga aktörer. Fondbolaget är övertygat om att slutsatserna av en sådan förutsättningslös analys hade varit väsentligt mer konstruktiva och ändamålsenliga för utvecklingen av välfärdsområdet i Sverige, särskilt på lång sikt.

Lannebo Fonder bedömer att en vinstreglering riskerar medföra att de mest innovativa och effektiva företagen lämnar marknaden. Den medför också att många innovativa entreprenörer inte kommer att starta företag i sektorn. En vinstreglering leder också till en sämre konkurrens som i sin tur leder till högre kostnader och priser liksom sämre kvalitet på de varor eller tjänster som tillhandahålls.

Utredningens ansats tycks vara att vinst är något negativt. Vinstens grundläggande betydelse för företagets och det allmänna välståndets utveckling förbises därmed. Lannebo Fonder vänder sig även mot idén att en statlig utredning, eller något annat offentligt organ, kan fastställa vad som objektivt sett är en rimlig vinst, eller för den delen marknadsmässiga kostnader. Tankesättet strider mot grunderna för marknadsekonomin.

I en marknadsekonomi skapar ägarnas vinstintresse ett innovationstryck som leder till kostnadsbesparingar och en snabbare utveckling av varor och tjänster. I detta sammanhang vill Lannebo Fonder uppmärksamma att ansvarsfulla investerare kan spela en betydelsefull roll och bidra till att driva utvecklingen framåt till gagn för hela samhället genom att ha hållbarhet väl integrerat i investeringsprocessen och ägararbetet. Genom att enbart investera i företag som är långsiktiga och har god affärsetik, som tar ansvar för den påverkan verksamheten har på omvärlden samt har identifierat och som hanterar sina hållbarhetsrisker premieras sådana välskötta företag och övriga företag uppmuntras att förändra sitt beteende. Likaså kan ansvarsfulla investerare bidra till en hållbar utveckling genom den dialog som löpande förs med porfölj företagets ledande befattningshavare kring deras hållbarhetsarbete samt genom deltagande i valberedningsarbete och på bolagsstämmor.

Lannebo Fonder anser vidare att det bör finnas lärdomar att dra från det finansiella området, vilket är det område som fondbolaget verkar inom. I spåren av finanskrisen har det skett en enorm utveckling av verksamhetsregleringen för och inte minst tillsynen av de finansiella företagen. Tillsynen har utvecklats både genom utökade ekonomiska resurser till tillsynsmyndigheten och genom införandet av en rad nya tillsynsverktyg. För Lannebo Fonder framstår det som avsevärt mer ändamålsenligt och rimligt att dra nytta av gjorda erfarenheter från finansområdet och med beaktande av dessa göra en ordentlig översyn av verksamhetsregleringen för och tillsynen av välfärdsföretagen, än att begränsa företagens vinster.

Äganderätten och näringsfriheten undermineras

En reglering av företagets vinster utgör ett allvarligt ingrepp i äganderätten och näringsfriheten som Lannebo Fonder är mycket kritiskt till. Utredningens förslag kommer bland annat att drabba ett stort antal fondsparare negativt genom att värdet på deras investeringar i de börsnoterade välfärdsföretagen kommer att minska.

¹ Jfr Dir. 2015:22 s 1

Utredningens förslag innebär en begränsning av välfärdsföretagens rörelseresultat till statslåneräntan med ett tillägg av sju procentenheter multiplicerat med företagets bokförda operativa kapital. Det synes vara ett komplicerat sätt att beskriva vad som för de allra flesta välfärdsföretag i praktiken skulle innebära ett vinstförbud. Utredningens förslag är alltså mycket långtgående. Utredningen påståenden om "övervinster" har dessutom visat sig vara utan grund, då välfärdsföretagens vinster inte är större än i andra jämförbara företag.²

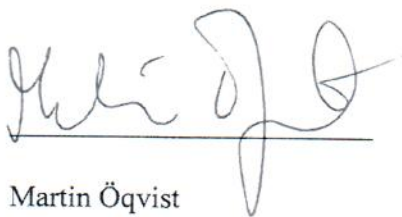
Inskränkningar i äganderätten och näringsfriheten bör kräva ett angeläget allmänt syfte och ske genom en väl avvägd reglering. Lannebo Fonder anser att utredningsförslaget inte lever upp till dessa krav och därmed inte heller kvalificerar att läggas till grund för lagstiftning. Detta särskilt som det är fråga om ett långtgående intrång i de ifrågavarande grundläggande rättigheterna med allvarliga konsekvenser för enskilda.

Risk för spridning till andra områden

Om vinstförbudet för välfärdsföretagen förverkligas är risken överhängande att motsvarande regleringar också införs för andra verksamheter. Det innebär en osäkerhet om de långsiktiga spelreglerna för näringslivet i Sverige. Näringslivets förtroende för politiken skulle sannolikt skadas permanent.

Företags- och investeringsklimatet i Sverige skulle därmed allvarligt försämrats. Detta skulle kunna få stora negativa effekter för den ekonomiska utvecklingen i Sverige. I förlängningen skulle detta drabba inte bara fondsparare hos Lannebo Fonder, utan alla Sveriges fondsparare och leda till sämre utveckling på deras sparande, exempelvis för pension. Dessa betydande negativa konsekvenser förstärker bara Lannebo Fonders uppfattning om att utredningens förslag inte bör genomföras.

Stockholm den 21 februari 2017

Martin Öqvist

Verkställande direktör

Lannebo Fonder AB

² Se PwC-rapporten *Avkastning på bokfört operativt kapital i välfärdsbolag*, december 2016

